

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

10 בינואר 2017

675

י"ב בטבת התשע"ז

עמוד

הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 47) (מניעת השתתפות בבחירות בשל התבטאות מועמד). 52

הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 47) (מניעת השתתפות בבחירות בשל התבטאות מועמד)*

תיקון סעיף 7א .1 בחוק-יסוד: הכנסת¹, בסעיף 7א(א), אחרי "במעשיו של האדם," יבוא "לרבות בהתבטאויותיו".

ד ב ר י ה ס ב ר

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע להבהיר כי בעילות כאמור למניעת השתתפות של מועמד יחיד בבחירות לכנסת לפי סעיף 7א לחוק היסוד נכללות לא רק פעילות מעשית של אותו יחיד, אלא גם התבטאויות, שכן על פי רוב, פעולות שעשויות לפגוע בעקרונות היסוד של מדינת ישראל כאמור נעשות באמצעות דיבור, ולכן גישה שמוציאה את ההתבטאויות הללו מגדרי הסעיף עלולה לרוקן במידה רבה מתוכן את העילות הקבועות בו.

יובהר כי התיקון המוצע מעגן במפורש את הגישה המקובלת בפסיקה בעניין זה, אשר לפיה ב"מעשים" לפי סעיף 7א לחוק היסוד נכללות גם התבטאויות. כמו כן, התיקון לא נועד לשנות את פסיקת בית המשפט ולפיה הפעלת סעיף 7א לחוק היסוד תיעשה בצמצום ובאופן דוקני כדי להגן על האינטרסים החיוניים ביותר של המדינה.

הזכות החוקתית לבחור ולהיבחר היא מהזכויות החשובות ביותר במדינה דמוקרטית, אולם זכות זו, כמו כל הזכויות החוקתיות במדינת ישראל, אינה מוחלטת. סעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת (להלן – חוק היסוד), קובע סייגים לזכות לבחור ולהיבחר, במטרה להגן על המדינה מפני מי שמנסה לעשות שימוש בכלים הדמוקרטיים כדי לשלול את עצם קיומה או לפגוע בעקרונות היסוד שלה. הסעיף קובע כי רשימת מועמדים, וכן מועמד יחיד, לא ישתתפו בבחירות לכנסת "אם יש במטרותיה או במעשיה של הרשימה או במעשיו של האדם, לפי הענין, במפורש או במשתמע", כדי לשלול את קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, כדי להסית לגזענות או כדי לתמוך במאבק מוזין של מדינת אויב או ארגון טרור נגד מדינת ישראל.

יוזמים: חברי הכנסת עודד פורר, אורלי לוי אבקסיס, חמד עמאר, רוברט אילטוב

* הצעת חוק מס' פ/20/2266 (מספר פנימי: 570495); הועברה לוועדה ביום א' באדר א' התשע"ו (10 בפברואר 2016).
1 ס"ח התשי"ח, עמ' 69; התשע"ו, עמ' 1154.